

WIN

WIN POLICY BRIEF

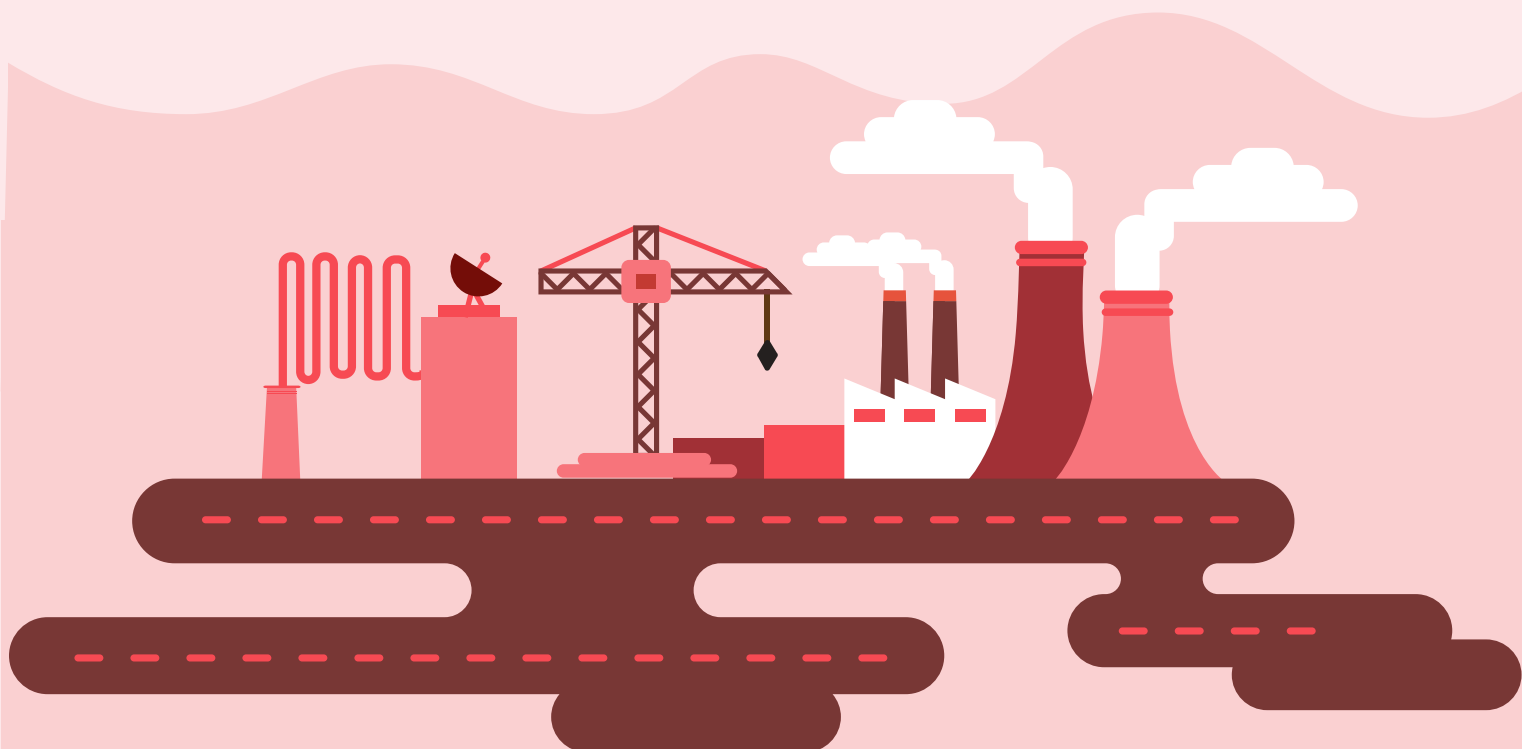
Насърчаване на заетостта сред жените в индустриалните региони

Политически документ по проект WIN, насочен към националните заинтересовани страни

Благоприятна среда за приобщаващ и равнопоставен пазар на труда

Проект WIN - Подобряване на позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони

Програма Интеррег „Дунавски регион“ 2021–2027

КЛЮЧОВО ПОСЛАНИЕ

Жените са важна част от работната сила в индустриалните региони на Дунавския регион. Въпреки това те продължават да се сблъскват с предизвикателства, които ограничават пълноценното им участие на пазара на труда. Сред тях са несъответствията между образованието и потребностите на пазара на труда, недостатъчният достъп до услуги за подпомагане на семейните грижи и устойчивите обществени стереотипи относно ролите на жените и мъжете.

Въпреки че много от тези предизвикателства се проявяват на местно и регионално равнище, тяхното преодоляване зависи в голяма степен от националните политики. Именно националните институции създават стратегическите и нормативните рамки, които определят достъпа до образование и умения, възможности за заетост и социална инфраструктура във всички региони.

Преодоляването на тези предизвикателства изисква последователни национални политики и целенасочени мерки, съобразени както с регионалните особености, така и с принципите на равнопоставеност между жените и мъжете. Само чрез осигуряване на равен достъп до заетост, развитие на умения и възможности за професионално израстване може да се постигне устойчив и приобщаващ икономически растеж, по-висока конкурентоспособност и социално сближаване.

Настоящият документ предлага практически насоки за националните заинтересовани страни с цел подпомагане на усилията за изграждане на по-приобщаващи и равнопоставени пазари на труда в индустриалните региони.

1. ЗАЩО ТОВА Е ВАЖНО

Проектът WIN („Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони“) има за цел да допринесе за намаляване на неравенствата между жените и мъжете на пазара на труда в индустриалните градове и периферните индустриални територии на Дунавския регион. Жените са изправени пред редица структурни предизвикателства, включително ограничена икономическа диверсификация, несъответствие между уменията на работната сила и потребностите на работодателите, както и устойчиви обществени стереотипи, които оказват влияние върху образователния и професионалния избор.

Опитът от пилотните дейности по проекта WIN показва, че най-успешните решения често възникват на местно и регионално ниво. За да бъдат обаче устойчиви и да достигнат до повече хора и територии, е необходима подкрепяща национална политика. Напредъкът зависи от успешното съчетаване на местните инициативи с последователни национални мерки, които създават условия за тяхното разширяване и трайно прилагане.

Резултатите от проекта показват, че националната нормативна и стратегическа рамка е от решаващо значение за това успешните местни решения да бъдат прилагани в по-широк мащаб и да се превърнат в устойчиви политики.

2. КОЕ РАБОТИ НАЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ И МЕРКИ С ДОКАЗАН ЕФЕКТ

НАПРАВЛЕНИЕ 1

ДОСТЪП ДО ЗАЕТОСТ И РАЗВИТИЕ НА УМЕНИЯТА

Насърчаване на участието в пазара на труда и включването в перспективни икономически сектори

Това направление изисква последователни национални политики в областта на развитието на уменията, пазара на труда и икономическата трансформация. Целта е да се разширят възможностите за участие на жените в качествена заетост и в сектори с висок потенциал за развитие.

Необходими национални мерки:

01

Насърчаване на равнопоставеното участие на жените и мъжете на пазара на труда чрез национални политики и стратегии за заетост и равни възможности

02

Обвързване на политиките за развитие на уменията с променящите се потребности на пазара на труда, включително в областта на дигитализацията, зелената икономика и STEM секторите

03

Разширяване на възможностите за учене през целия живот, преквалификация и повишаване на квалификацията на жените

04

Подкрепа за женското предприемачество и подобряване на достъпа до финансиране

05

Прилагане на активни политики по заетостта, съобразени както с регионалните особености, така и с принципите на равнопоставеност между жените и мъжете

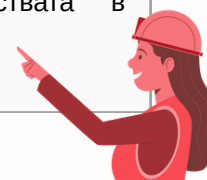
06

Създаване на механизми за подпомагане на завръщането на работа и професионалната реинтеграция след период на отсъствие от пазара на труда

JÓ GYAKORLAT

[Equal Pay Day Slovakia](#)

Equal Pay Day Slovakia е национална инициатива, насочена към повишаване на обществената осведоменост относно различията в заплащането между жените и мъжете. Тя обединява експерти, работодатели, институции, неправителствени организации, медии и граждани в търсенето на решения на различни нива. Чрез поредица от събития през цялата година и ежегодна национална конференция инициативата допринася за по-широк обществен и политически ангажимент към преодоляването на неравенствата в заплащането.

НАПРАВЛЕНИЕ 2

СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛУГИ

Подобряване на достъпа на жените до пазара на труда чрез развитие на социалната инфраструктура и услугите

Това направление обхваща националните инвестиции и политики в областта на системите за семейна грижа, мобилността и условията на труд. Неговата цел е да намали структурните пречки пред участието на жените на пазара на труда и да създаде по-добри възможности за професионална реализация във всички региони.

Необходими национални мерки:

01

Инвестиране в достъпни и качествени услуги за грижа за деца и възрастни хора

02

Насърчаване на гъвкавите форми на заетост чрез подходящи нормативни мерки и стимули

03

Подобряване на транспортната свързаност и възможностите за мобилност между периферните райони и основните центрове на заетост

04

Интегриране на въпросите, свързани с полагането на грижи, в националните стратегии и политики за развитие

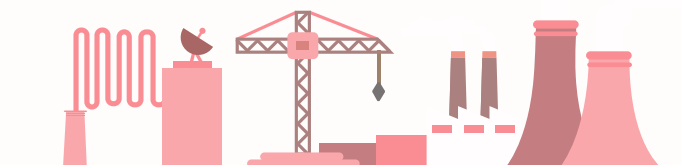
05

Осигуряване на обществени услуги, които отчитат специфичните потребности на жените и мъжете

Добра практика:

[Gerontodomaćice](#) [Босна и Херцеговина](#)

Инициативата “Gerontodomaćice” в Босна и Херцеговина е пример за успешен модел, който свързва услугите за грижа за възрастни хора с мерки за повишаване на заетостта сред жените. Чрез предоставяне на достъпни услуги за грижа и създаване на гъвкави възможности за работа, особено в селските райони, инициативата допринася както за по-доброто качество на живот на възрастните хора, така и за икономическата независимост на жените. Обучението, сертифицирането и осигуряването на платена заетост превръщат традиционно неплатения труд по полагане на грижи в призната професионална дейност. По този начин инициативата насърчава социалното включване, местното развитие и овластяването на жените.

3. НАСОКИ ЗА ПОЛИТИКИ

Постигането на устойчиви резултати изисква последователни и взаимно допълващи се политики, които свързват мерките в областта на заетостта, развитието на уменията и социалната инфраструктура.

Укрепване на системите за развитие на умения и създаване на устойчиви възможности за заетост

Осигуряване на достъпна и ефективна социална инфраструктура и системи за грижа

Подкрепа за местните и регионалните иновации чрез последователни и предвидими национални политики

Националните институции и ключовите заинтересовани страни имат важна роля за разпространяването и устойчивото прилагане на успешните местни и регионални инициативи, както и за включването им в националните политики и програми. Те следва да осигурят както необходимата подкрепа за тяхното развитие, така и ефективното прилагане на националните стратегии в съответствие с местните потребности и особености.

4. КОНТАКТИ

Проектът WIN подкрепя разработването на политики в рамките на Стратегията на Европейския съюз за Дунавския регион (EUSDR), като насърчава прилагането на основани на доказателства решения за по-приобщаващи и равнопоставени пазари на труда.

Проект WIN – Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони, е признат за водеща инициатива на Приоритетна област 9 на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за 2025 г.

Програма Интеррег „Дунавски регион“ 2021–2027

<https://interreg-danube.eu/projects/win>

Координатор на проекта:
Jani Kozina (ZRC SAZU), jani.kozina@zrc-sazu.si

5. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ОСНОВА И РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОЕКТА WIN

Настоящият документ е разработен въз основа на резултатите от изследователските дейности и пилотните инициативи, реализирани в рамките на проекта WIN - Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони.

Допълнителни източници на информация и ресурси:

- Представителен видеоклип на проекта
- Транснационално изследване на пречките пред участието на жените на пазара на труда
- Изследвания на местните пазари на труда в регионите, включени в проекта WIN
- Документация и резултати от пилотните дейности, реализирани в седем индустриални региона
- Сборник с добри практики в областта на заетостта на жените и социалните иновации от 14-те държави в Дунавския регион
- Интервюта със заинтересовани страни и анализ на политиките
- Препоръки за политики и координация между национално, регионално и местно ниво в Дунавския регион

→ All project outputs are available on the project website at: <https://interreg-danube.eu/projects/win/results>

Съставители

Документът е подготвен от Jörn Harfst, Mariia Rastvorova и Simone Kocher (Университет Грац) и Jani Kozina (ZRC SAZU) от името на консорциума по проект WIN.

Финансиране: Проектът WIN – Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони се изпълнява с подкрепата на Програма Интеррег „Дунавски регион“ 2021– 2027 и е съфинансиран от Европейския съюз.

Отказ от отговорност: Изразените в настоящата публикация становища и мнения принадлежат на авторите и не отразяват непременно официалната позиция на Европейския съюз, Програма Интеррег „Дунавски регион“, координаторите на приоритетните области на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) или самите приоритетни области.

Бележка: Настоящият документ представя резултати и препоръки, разработени в рамките на проекта WIN, и има за цел да подпомогне политическия диалог в рамките на Стратегията на ЕС за Дунавския регион. Той не представлява официална позиция или политически документ на координаторите на приоритетните области на EUSDR.

© 2026 Университет Грац. Възпроизвеждането на съдържанието е разрешено при посочване на източника.

Layout: Kocher, S.

Illustrations: PiNA, Kocher, S.

Препоръчително цитиране: Harfst, J., Rastvorova, M., Kocher, S., & Kozina, J. (2026). Supporting Female Employment in Industrial Regions. WIN Policy Brief addressing National Stakeholders – Enabling frameworks for inclusive labour markets. University of Graz, WIN Project, Interreg Danube Region Programme 2021–2027.